

POSTANOWIENIE

Dnia 12 grudnia 2018 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Leszek Bosek (przewodniczący)

SSN Paweł Księżak (sprawozdawca)

SSN Adam Redzik

w sprawie ze skargi Ł. B.

z udziałem Skarbu Państwa - Prezesa Sądu Apelacyjnego w [...]

na przewlekłość postępowania Sądu Apelacyjnego w [...] w sprawie V ACa [...],

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych w dniu 12 grudnia 2018 r.,

oddala skargę.

UZASADNIENIE

Skarżący Ł. B. wniósł skargę na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu sądowym o sygn. V Ca [...] bez nieuzasadnionej zwłoki przed Sądem Apelacyjnym w [...]. Wniósł o:

1. stwierdzenie przewlekłości postępowania, którego skarga niniejsza dotyczy, tj. postępowania zawisłego przed Sądem Apelacyjnym w [...], V Wydział Cywilny, pod sygn. V ACa [...];

2. zobowiązanie Sądu Apelacyjnego w [...] do rozpoznania sprawy o sygn. V ACa [...] w terminie jednego miesiąca od rozpoznania niniejszej skargi – w przypadku niezakończenia tego postępowania przed dniem rozpoznania niniejszej skargi;

3. przyznanie Ł. B. od Skarbu Państwa kwoty 20.000 zł;

4. przyznanie pełnomocnikowi skarżącego kosztów nieopłaconej pomocy

prawnej udzielonej z urzędu.

W dniu 25 lutego 2014 r. Ł. B. wniósł do Sądu Rejonowego w B. pozew o zapłatę zadośćuczynienia przeciwko E. W.. W dniu 23 lutego 2015 r. zmodyfikował żądanie pozwu w ten sposób, że wniósł o zasądzenie żądanej kwoty na wskazany cel społeczny. W dniu 10 marca 2015 r. zgłosił dodatkowe żądanie nakazania pozwanej opublikowania przeprosin oraz zakazanie dalszych naruszeń dóbr osobistych. Postanowieniem z dnia 11 marca 2015 r. sprawa została przekazana według właściwości Sądowi Okręgowemu w B., który wydał wyrok w dniu 9 maja 2015 r. W dniu 24 czerwca 2016 r. Ł. B. wniósł apelację, która wpłynęła do Sądu Apelacyjnego w [...] w dniu 13 września 2016 r. W dniu 22 sierpnia 2017 r. wyznaczono termin rozprawy na dzień 19 października 2017 r. W dniu 16 października 2017 r. na skutek choroby sędziego referenta rozprawa zaplanowana na dzień 19 października 2017 r. została odwołana. Kolejny termin rozprawy zarządzono w dniu 21 listopada 2017 r., tj. po złożeniu przez Ł. B. wniosku o ustanowienie pełnomocnika z urzędu celem sporządzenia i wniesienia skargi na naruszenie jego prawa do rozpoznania sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki. Rozprawa apelacyjna odbyła się w dniu 10 stycznia 2018 r. i tego dnia zapadł wyrok.

W odpowiedzi na skargę Prezes Sądu Apelacyjnego w [...] wniósł o jej oddalenie.

Skarga nie zasługuje na uwzględnienie. Zgodnie z art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 17 czerwca 2004 r. o skardze na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu przygotowawczym prowadzonym lub nadzorowanym przez prokuratora i postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki (jednolity tekst: Dz.U. z 2018 r., poz. 75) strona może wnieść skargę o stwierdzenie, że w postępowaniu, którego skarga dotyczy, nastąpiło naruszenie jej prawa do rozpoznania sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki, jeżeli postępowanie zmierzające do wydania rozstrzygnięcia kończącego postępowanie w sprawie trwa dłużej niż to konieczne dla wyjaśnienia istotnych okoliczności faktycznych i prawnych albo dłużej niż to konieczne do załatwienia sprawy egzekucyjnej lub innej dotyczącej wykonania orzeczenia sądowego (przewlekłość postępowania). Zgodnie zaś z treścią art. 2 ust. 2 powołanej ustawy, dla stwierdzenia, czy w sprawie doszło do

przewlekłości postępowania, należy w szczególności ocenić terminowość i prawidłowość czynności podjętych przez sąd w celu wydania rozstrzygnięcia kończącego postępowanie w sprawie albo czynności podjętych przez prokuratora prowadzącego lub nadzorującego postępowanie przygotowawcze w celu zakończenia postępowania przygotowawczego lub czynności podjętych przez sąd lub komornika sądowego w celu przeprowadzenia i zakończenia sprawy egzekucyjnej albo innej sprawy dotyczącej wykonania orzeczenia sądowego. Dokonując tej oceny, uwzględnia się łączny dotychczasowy czas postępowania od jego wszczęcia do chwili rozpoznania skargi, niezależnie od tego, na jakim etapie skarga została wniesiona, a także charakter sprawy, stopień faktycznej i prawnej jej zawichości, znaczenie dla strony, która wniosła skargę, rozstrzygniętych w niej zagadnień oraz zachowanie się stron, a w szczególności strony, która zarzuciła przewlekłość postępowania.

Choć ustawa o skardze na przewlekłość nie określa wprost, jaki okres oczekiwania na rozpoznanie sprawy należy uznać za nieuzasadnioną zwłokę, to jednak w utrwalonym orzecznictwie Sądu Najwyższego przyjmuje się, że o przewlekłości postępowania apelacyjnego można zasadniczo mówić w przypadku beczynności sądu drugiej instancji polegającej na niewyznaczeniu rozprawy apelacyjnej, która trwa co najmniej 12 miesięcy (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 12 maja 2005 r., III SPP 96/05, OSNP 2005 nr 23, poz. 384; z dnia 16 marca 2006 r., III SPP 10/06, OSNP 2007 nr 7-8, poz. 120; z dnia 21 marca 2006 r., III SPP 13/06, OSNP 2007 nr 7-8, poz. 121; z dnia 18 maja 2016 r., III SPP 53/16, LEX nr 2056884, z dnia 14 lipca 2016 r., III SPP 55/16, LEX nr 2122413; z dnia 7 marca 2017 r., III SPP 6/17 oraz z dnia 21 lutego 2018 r., III SPP 3/18).

W sprawie przed Sądem Apelacyjnym w [...] termin rozprawy został wyznaczony dość późno, tj. po ponad 11 miesiącach od rejestracji sprawy w sądzie, jednak okres ten nie może być uznany za nadmierny w rozumieniu przywoływanej ustawy. Strona może oczekiwać rozpoznania niezwłocznego sprawy, nie oznacza to jednak konieczności natychmiastowego wyznaczenia rozprawy. Należy zaznaczyć, że dalsze opóźnienie w rozpoznaniu sprawy wyniknęło z niespodziewanej okoliczności, jaką była choroba sędziego

sprawozdawcy i nie było nadmierne (około 3 miesiące). Ostatecznie wyrok w sprawie zapadł po około 15 miesiącach od wpływu sprawy do Sądu Apelacyjnego. Jest oczywiste, że w wypadku dużego wpływu spraw albo choroby sędziego sprawozdawcy okres oczekiwania na rozprawę może się wydłużyć. W wypadkach szczególnie pilnych, gdy przedłużające się oczekiwanie na wyznaczenie rozprawy może grozić stronie szkodą, należy oczekiwać od strony zwrócenia sądowi uwagi na potrzebę wyznaczenia rozprawy poza kolejnością (por. postanowienie Sądu Najwyższego z 12 grudnia 2018 r., I NSP 1/18). W niniejszej sprawie wniosku takiego skarżący nie składał.

Z uwagi na powyższe, orzeczono jak w sentencji.